

Latvijas Republikas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

IETEKMES UZ VIDI NOVĒRTĒJUMA VALSTS BIROJS

- Rūpniecības ielā 25, LV - 1045 Rīga (Telefons: 7321173 Fakss: 7321049)

R ī g ā

Atzinums

par augstsprieguma elektropārvades līnijas izbūves no Ķeguma HES līdz Stelpei ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu

Derīgs līdz 2004.gada 10. oktobrim

Izdots paredzētās darbības ierosinātajam: VAS "LATVENERGO" filiālei "Augstsprieguma tīkls", reģ.Nr.000303300, adrese: Dārziema iela 86, Rīgā, LV-1073, tālr.7125372

Paredzētās darbības nosaukums: "110 kV elektropārvades līnijas izbūve no Ķeguma HES līdz Stelpes apakšstacijai".

1. Īss paredzētās darbības raksturojums:

Atbilstoši ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumā sniegtajai informācijai projektā paredzēts izbūvēt 29,6 km garumā jaunu 110 kV gaisvadu elektropārvades līniju dienvidu virzienā no Ķeguma HES līdz Stelpes apakšstacijai.

Šīs elektropārvades līnijas izbūve iekļauta "Latvenergo" attīstības plānā, tādējādi izveidojot augstsprieguma līniju loku un līdz ar to palielinot elektroapgādes drošību iespējamo avāriju gadījumā Bauskas, Iecavas un Stelpes apakšstaciju rajonā.

Papildus augstāk minētajiem elektroapgādes drošības pasākumiem augstsprieguma līnijas izbūve ļaus samazināt zudumus energosistēmā un jaudas izdošanas ierobežojumus no Ķeguma HES maksimālo slodžu gadījumā.

Trases izbūves projektēšanas gaitā izskatīti vairāki iespējamie trases novietojuma varianti, par pamatkritērijiem izvēloties sekojošus nosacījumus optimālākā varianta izvēlei:

- Iespējami mazāk šķērsot apdzīvotas vietas un traucēt esošo saimniecisko darbību;
- Nebūt pretrunā ar teritoriju attīstības plāniem;
- Ievērot vides aizsardzības prasības, izvairoties no aizsargājamām dabas teritorijām un maksimāli samazinot meža izciršanas nepieciešamību;
- Nodrošināt projektu saskaņojošo organizāciju prasību ievērošanu;
- Ņemt vērā esošo objektu, ūdensteču un inženiertehnisko komunikāciju šķērsošanas un pietuvināšanas tehniskās iespējas, kā arī teritorijas klimatiskos, ģeoloģiskos un hidroģeoloģiskos apstākļus;
- Nodrošināt piebraukšanas un EPL tehniskās apkalpošanas iespējas;
- Rast iespējas saskaņot paredzēto darbību ar zemes īpašniekiem un izmainīt zemes īpašuma lietošanas tiesības atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem;
- Optimizēt projekta realizācijas kapitālieguldījumu un tehniskās apkalpošanas izmaksas.

Iespējami optimālākā EPL trases izvietojuma projektēšanas procesā tika izskatīti četri dažādi varianti vairākos trases posmos. Trīs no izskatītajiem variantiem saistīti ar optimālākā varianta meklējumiem teritorijas ziemeļdaļā esošā meža masīva šķērsošanai. Rezultātā no trijiem variantiem izvēlēts piemērotākais, kas izvietots, iespējami optimāli izmantojot meža stigas un blakus esošo autoceļu. Līdz ar to šis pamatvariants prasa vismazāko valsts meža platību izciršanu - 20,4 ha, salīdzinājumā ar 24,2 ha un 21,6 ha abos pārējos variantos, kā arī atbilst tādiem noteicošiem kritērijiem kā grunts un hidroģeoloģiskie apstākļi EPL balstu izvietojumam, EPL trases garums un EPL izbūves izmaksas. Atbilstoši Latvijas Ornitoloģijas biedrības vērtējumam EPL trase ir pietiekami attālināta no meža baložu ligzdošanas mikrolieguma un to būtiski neietekmēs.

EPL izmaksas ir atkarīgas no tās izbūves garuma, tādēļ ieteicams maksimāli izvairīties no liekiem pagriezieniem elektrolīnijas būvniecībā. Praksē tas bieži vien nav iespējams, jo jāņem vērā visi augstāk minētie nosacījumi. Infrastruktūras objektu izbūvē, kas šķērso daudzu īpašnieku zemes, ļoti būtisks jautājums ir projekta ierosinātāja spēja rast kompromisu un vienoties ar zemes īpašniekiem par projekta realizāciju.

EPL trases saskaņošanas gaitā tika veikta piedāvātās trases varianta koriģēšana, apejot saimniecību "Dancotāji", ar kuras īpašnieku nav izdevies vienoties, kā rezultātā izvēlēts EPL trases pamatvariants, kas ir optimālākais iespējamais variants meža masīvu šķērsošanai un nenožīmīgi - par 0,4 ha - palielina privāto mežu izciršanas nepieciešamību, salīdzinot ar sākotnēji piedāvāto variantu. Šajā gadījumā saskaņošanas darbs ir sekmīgi pabeigts, saskaņojot EPL trasi ar visiem zemes īpašniekiem jau pirms ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojuma sagatavošanas.

EPL trase izvietota mazapdzīvotā apvidū ar nolūku neradīt šķēršļus pagastu attīstības plāniem, ko apstiprina pagastu izsniegtie atzinumi. Visas pašvaldības ir piekritušas izvēlētajai augstsprieguma līnijas būvniecībai un rakstiski apstiprinājušas, ka trases izbūve negatīvi neietekmēs pagastu attīstības plānus. Piedāvātā trase neatrodas arī aizsargājamu ainavu apvidū, nešķērso īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un valsts nozīmes derīgo izrakteņu atradnes. EPL izbūves rezultātā nebūs nepieciešams nojaukt nevienu būvi, izcērtamo mežu apjoms sastāda 26,6 ha, apgrūtinājumi lauksaimniecības zemju izmantošanā sastāda 131,1 ha.

Ņemot vērā salīdzinoši optimālu trases izvietojumu, kas jau ietekmes uz vidi novērtējuma veikšanas gaitā un daļēji pat pirms tam saskaņots ar visiem zemju īpašniekiem, sākotnējās sabiedriskās apspriešanas un darba ziņojuma apspriešanas laikā sabiedrības interese par EPL izbūvi bija minimāla, un IVN valsts birojā rakstiski netika saņemti sabiedrības priekšlikumi par EPL būvniecību.

Atbilstoši noslēguma ziņojumā atspoguļotajai informācijai sanitāro normu prasības nosaka, ka, ja gaisvadu elektropārvades līnijas ar spriegumu 220 kV un zemāku tiek ierīkotas atbilstoši elektroietaišu ierīkošanas noteikumu EIN-86 prasībām un tiek ievēroti EPL aizsargjoslu aprobežojumi, tad papildus prasības cilvēku aizsardzībai no elektriskā lauka ietekmes netiek izvirzītas.

Nav sagaidāms, ka EPL izbūve, ņemot vērā tās izvietojumu un konstruktīvo risinājumu, varētu radīt nozīmīgu ietekmi uz bioloģiskās daudzveidības samazināšanos. Lai novērstu putnu bojā ejas iespēju, elektropārvades līnijas balstu traversu galos virs izolatoru piekārsšanas punktiem paredzēts uzstādīt "dzirnaviņas" - ierīces, kas nedod iespēju putniem nosēties traversu galos, tādējādi samazinot īssavienojumu rašanās iespēju un putnu bojāeju.

Atbilstoši noslīguma ziņojumā minētajai informācijai visus šos nosacījumus projektēšanas un būvniecības gaitā paredzēts ievērot, tādējādi pēc elektrolīnijas būvniecības un vides sakārtošanas darbu pabeigšanas negatīva ietekme uz vidi EPL funkcionēšanas laikā nav sagaidāma. Līdz ar to speciālas monitoringa prasības elektropārvades līnijas būvniecībai un ekspluatācijai nav nepieciešamas.

2. Izvērtētā dokumentācija:

- Pieteikums - projekta apraksts un informatīvie materiāli - 6 lp.;
- Programma augstsprieguma elektropārvades līnijas būvniecības no Ķeguma HES līdz apakšstacijai "Stelpe" ietekmes uz vidi novērtējumam - 5 lp.;
- Ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojums "110 kV elektropārvades līnija Ķeguma HES - apakšstacija Stelpe" - 1 sējums;
- IVN valsts biroja atzinums par Ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojumu - 6 lp.;
- Ekspertu un valsts institūciju atzinumi - 10 lp.;
- Ietekmes uz vidi novērtējuma noslīguma ziņojums "110 kV elektropārvades līnija Ķeguma HES - apakšstacija Stelpe" - 1 sējums;

3. Obligātie nosacījumi un turpmākajā projektēšanā veicamie pasākumi:

- Pēc lēmuma pieņemšanas par elektropārvades līnijas izbūvi un vietas izvēles akcepta konkrētajā pašvaldībā projekta ierosinātajam likumā paredzētajā kārtībā jāgriežas Lielrīgas un Jelgavas reģionālajās vides pārvaldēs tehnisko noteikumu saņemšanai;
- Normatīvajos aktos paredzētajā kārtībā veicama meža zemju transformācija;
- Projekta ierosinātajam sadarbībā ar atbilstošajām pašvaldībām jānodrošina elektropārvades līnijas iekļaušanu atbilstošajos teritoriju plānojumos;
- Būvniecības darbi lauksaimniecības zemēs maksimāli veicami piemērotos laika apstākļos pēc ražas novākšanas zemes sasaluma apstākļos, lai ar smago tehniku nesaārdītu mitro augsnes virskārtu;

- Meža baložu mikrolieguma tiešā tuvumā nepieciešams izvairīties veikt darbus ar smago tehniku putnu ligzdošanas laikā maija un jūnija mēnešos;
- Būvniecības darbu veikšanas laikā nav pieļaujama augsnes un grunts piesārņošana;
- Pēc elektropārvades līnijas izbūves veicami teritorijas sakārtošanas darbi, savācot būvniecības darbu atlikumus, izlīdzinot augsni un, nepieciešamības gadījumā, sakārtojot piebraucamos ceļus, grāvjus vai meliorācijas sistēmas.
- Elekrolīnijas balstu traversu galos virs izolatoru piekāššanas punktiem uzstādāmas putnu nosēšanas traucējošas rotējošas "dzirnaviņas".

Pamatojoties uz izvērtētās dokumentācijas analīzi, Ietekmes uz vidi novērtējuma valsts birojs rekomendē piedāvāto augstsprieguma līnijas izbūvi no Ķeguma HES līdz Stelpes apakšstacijai piedāvātajā pamatvariantā 29,6 km kopgarumā, ņemot vērā augstāk minētos nosacījumus.

Direktors

J.Avotiņš

2001.gada 10.oktobrī